

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ТА ДЕТЕКТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

УДК 343.983

DOI <https://doi.org/10.32782/2709-9261-2025-4-16-11>

Зеленський Сергій Миколайович,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності та інформаційної безпеки
Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів кримінальної
поліції імені Е.О. Дідоренка

(Донецький державний університет внутрішніх справ, м. Кропивницький))

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0945-4485>

ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АСПЕКТІ ПРОТИДІЇ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ

У статті досліджено сутність, правову природу й основні напрями протидії кримінальним правопорушенням технічними засобами оперативно-розшукової діяльності. Проаналізовано чинне законодавство України, що регулює діяльність оперативних підрозділів, окреслено проблеми практики застосування технічних засобів оперативно-розшукової діяльності та запропоновано напрями її вдосконалення. Акцентовано увагу на важливості правового регулювання застосування технічних засобів у протидії кримінальним правопорушенням для гарантування безпеки особи, суспільства та держави.

Ключові слова: оперативно-розшукова діяльність, технічні засоби, кримінальне правопорушення, протидія злочинності, кримінальний процес, оперативні підрозділи.

Постановка проблеми. Сучасні тенденції розвитку злочинності в Україні потребують удосконалення системи протидії кримінальним правопорушенням. В умовах воєнного стану, економічної нестабільності та зростання рівня організованої і корупційної злочинності особливо значення набуває оперативно-розшукова діяльність (далі – ОРД) як комплекс спеціальних заходів, спрямованих на виявлення, профілактику, припинення і розкриття злочинів.

Розкриття кримінальних правопорушень не обходиться без використання інноваційних технологій. В окремих випадках злочинець не залишає слідів на місці події під час безпосереднього вчинення кримінального правопорушення. Тому встановлення злочинця і розкриття кримінальних правопорушень та повноцінна реалізація повноважень оперативними підрозділами передбачають використання оперативних і оперативно-технічних засобів у процесі здійснення ОРД.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Основи теорії ОРД закладено в дослідженнях О.М. Бандурки, Е.О. Дідоренка, О.Ф. Долженкова, М.Й. Курочки, М.А. Погорецького, І.В. Сервецького, С.Б. Фомина, О.Ю. Шевчук та інших.

Метою статті є обґрунтування важливості протидії кримінальним правопорушенням та виділення ос-

новних проблем застосування технічних засобів оперативно-розшукової діяльності.

Виклад основного матеріалу. В аспекті протидії кримінальним правопорушенням О.М. Бандурка визначив важливість попередньої оперативної перевірки первинної оперативно-значущої інформації та її реалізацію у формі профілактики в межах оперативно-розшукової діяльності [1, с. 185]. М.А. Погорецький розглядає профілактику як запобігання злочинам органами, які уповноважені здійснювати оперативно-розшукову діяльність [2, с. 278].

Поняття протидії кримінальним правопорушенням включає їх профілактику уповноваженими особами щодо проведення ОРД засобами оперативно-розшукової діяльності та розслідування з використанням оперативних засобів, спеціальних технічних і програмно-технічних засобів, речовин і науково обґрунтованих методів їх законного застосування у процесі проведення оперативно-розшукової діяльності. Метою застосування оперативного обладнання є виявлення та фіксація даних, що свідчать про факти злочинної діяльності та причетність конкретних осіб до їх учинення, та для пошуку предметів і документів, інформація з яких може бути використана для здійснення оперативно-розшукової діяльності, під час досудового розслідування та судового

кримінального провадження, а також для виявлення та нейтралізації причин і умов, що сприяють учиненню кримінальних правопорушень.

Правову основу протидії кримінальним правопорушенням з використанням оперативних і оперативно-технічних засобів становлять ст. ст. 30, 31, 32 Конституції України, які передбачають тимчасове обмеження окремих прав і свобод людини, як-от недоторканність житла, таємниця листування та телефонних розмов, неможливість втручання в особисте та сімейне життя тощо. За необхідності таке обмеження можливе за загальним правилом за наявності вмотивованого рішення суду й за неможливості отримання необхідної інформації про вчинення кримінального правопорушення іншим способом.

Розглянемо види засобів оперативно-розшукової діяльності. Класифікація зазначених засобів передбачає їх розподіл на основні і допоміжні. До основних засобів ОРД відносять засоби, пов'язані зі зняттям інформації з наявних каналів зв'язку, аудіо- та відеоконтролем, оперативним спостереженням і фіксацією за допомогою спеціальних пошукових приладів, зокрема й з використанням спеціальних речовин, засобів оперативної сигналізації та іншого. Варто зазначити, що використання хоча б одного з основних засобів оперативного обладнання потребує спеціального дозволу, тобто ухвали суду. Проведення комплексу заходів не заборонено.

До допоміжних оперативних засобів належать: засоби зв'язку, транспорт, засоби маскування, засоби активного і пасивного захисту особового складу й інші. Тобто використання допоміжних оперативних засобів забезпечує реалізацію основних оперативних засобів.

Використання технічних засобів під час проведення ОРД дозволяє за їхньою допомогою набагато ефективніше виявляти та розкривати кримінальні правопорушення, запобігати таким, а також розшукувати осіб, які уникають слідства та суду. Технічні засоби, що використовувалися оперативними підрозділами, організація та тактика їх використання регулюються закритими нормативно-правовими актами.

Правоохоронні органи використовують технічні засоби найчастіше. Нині підрозділи, які здійснюють ОРД, мають практично необмежені способи та методи використання (застосування) технічних засобів. Передусім це пов'язано з розвитком цифрових технологій.

Поняття «технічні засоби», ужите в законодавстві, що регламентує порядок здійснення ОРД, дозволяє правоохоронним органам повною мірою впроваджувати сучасні досягнення науки й техніки у практику протидії кримінальним правопорушенням для гарантування безпеки особи, суспільства та держави. Розуміння техніки як сукупності речей, створених і тих, що використовуються людиною на основі законів природи, дозволяє вважати їх засобами доцільної людської діяльності, зокрема ОРД. Використання технічних засобів охоплює сукупність технічних пристроїв, речовин, цифрових носіїв інформації та програм, обмежених в обігу, призначених для негласного, контрольованого виявлення, отримання та фіксації інформації уповноваженими суб'єктами під час проведення оперативно-розшукових заходів для вирішення завдань ОРД.

Технічні засоби оперативно-розшукового призначення (оперативне обладнання) є одними з основних в оперативно-розшуковій діяльності, їхньою найхарактернішою та визначальною рисою є можливість використання в пошуковій, розшуковій і контррозвідальній роботі, спрямованій на виявлення та фіксацію осіб, предметів і фактів, пов'язаних з підготовкою або вчиненням злочинів [3].

Основною метою використання технічних засобів під час проведення слідчих (розшукових) дій (далі – СРД) і негласних (розшукових) дій (далі – НСРД) є забезпечення отримання доказів про обставини, що підлягають доказуванню у кримінальному провадженні, для обґрунтування ухвалення процесуальних рішень. Використання кожного технічного засобу є складником комплексу пошуково-ідентифікаційних дій, що здійснюються під час проведення СРД, НСРД, а його результати для використання під час досудового розслідування мають бути зафіксовані, вилучені та зберігатися у формі, визначеній кримінальним процесуальним законодавством (протоколи СРД, НСРД, додатки до них), з дотриманням наукових рекомендацій [4].

Оперативні прийоми – це елементи, що утворюють його систему, яка включає загальні положення та галузі оперативних прийомів. Загальні положення визначають основні поняття, завдання оперативної техніки, загальні характеристики оперативно-технічних засобів, методи та способи їх застосування, правове регулювання під час проведення оперативно-розшукових заходів (далі – ОРЗ) та НСРД, значення отриманих результатів для розслідування та припинення злочинів, запобігання останнім.

У контексті законодавчого регулювання оперативно-розшукової діяльності в Україні насамперед варто зазначити, що правова основа використання спеціалізованих засобів визначена в низці національних нормативно-правових актів. Зокрема, важливі положення містяться в Конституції України, Кримінальному процесуальному кодексі України, а також у спеціалізованих законах, як-от Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» і Закон України «Про Національну поліцію» [3].

Хоча Конституція України є Основним законом країни та має найвищу юридичну силу, Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» надає більш детальне визначення повноважень оперативних підрозділів. Цей Закон не лише визначає ширше коло повноважень для оперативних підрозділів, але й чітко встановлює перелік оперативно-технічних засобів, які можуть бути використані для протидії кримінальним правопорушенням. Він регулює використання таких засобів, як зняття інформації з каналів зв'язку, відеоспостереження, обладнання для таємного отримання інформації, що значно розширюють можливості правоохоронних органів у здійсненні ОРД.

Практична діяльність правоохоронних органів показує, що технічні засоби дозволяють оперативно та якісно отримувати та консолідувати інформацію про конкретних осіб, які планують або готуються до вчинення кримінальних правопорушень, а потім вживати заходів щодо їх припинення. Аналіз досвіду оперативних підрозділів показує, що за допомогою технологій можна здійснювати:

- повне та достовірне документування злочинних дій осіб, щодо яких проводиться розслідування, та впровадження оперативної інформації, отриманої в результаті проведення ОРД, у процес доказування кримінальних справ (наприклад, таємно отримані відбитки пальців, аудіо- та відеозаписи тощо);

- ефективне проведення ОРД для встановлення осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, розшуку злочинців (наприклад, з використанням хімічних пасток, приладів нічного бачення, радіозв'язку);

- своєчасне прибуття слідчо-оперативних груп на місце події (використання спеціальних транспортних засобів, засобів зв'язку тощо);

– виявлення, фіксацію та вилучення речових та інших доказів у процесі проведення слідчих (розшукових) дій (застосування криміналістичної техніки, пошукових приладів, засобів акустичного та візуального контролю тощо);

– необхідний рівень організації управління групами оперативних працівників шляхом тісної взаємодії, забезпечення швидкої передачі інформації, маневреності, мобільності (наприклад, використання секретних радіостанцій) [6].

Завдання використання оперативного обладнання впливають із завдань оперативно-розшукової діяльності. Уважаємо, що доцільно поділити їх на загальні і спеціальні. Загальні полягають у науково-технічному забезпеченні практики, допомозі розробленими оперативно-технічними засобами та методами оперативним підрозділам правоохоронних органів у їхній роботі з пошуку та фіксації фактичних даних про протиправну діяльність осіб і організованих груп, отриманні інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства та держави [5].

Правоохоронні органи використовують такі технічні засоби:

– технічні засоби зв'язку для проведення оперативно-розшукових заходів;

– технічні засоби пошуку, що допомагають виявляти знаряддя скоєння кримінальних правопорушень, цінності, отримані злочинним шляхом, а також осіб, які переховуються від влади. До них належать металопрошукачі, тепловізори, експрес-тести для виявлення вмісту наркотичних речовин тощо;

– технічні засоби психофізіологічного моніторингу стану людини, як-от поліграф, аналізатори голосового стресу;

– технічні засоби оперативного спостереження, що допомагають спостерігати в умовах поганої видимості вночі з укриттів, для чого призначені прилади нічного бачення, ендоскопи;

– технічні засоби та системи візуального контролю, як-от біноклі, телескопи, прилади з великим збільшенням;

– технічні засоби фіксації, що дозволяють записувати інформацію на різні носії за допомогою різних пристроїв [7, с. 125–127];

– технічні засоби та системи аудіоконтролю, як-от мікрофони, лазерні системи, стетоскопи;

– засоби створення умов для отримання інформації, зокрема хімічні речовини, що наносяться на засоби, особисті речі, документи та можуть бути згодом виявлені за допомогою технічних пристроїв.

Цей перелік не є вичерпним. Правоохоронні органи використовують більшу кількість спеціально розроблених технічних засобів, у цьому переліку зазначені лише технічні засоби, які використовуються найчастіше.

Нині правоохоронні органи, які здійснюють ОРД, мають практично необмежені методи та прийоми використання (застосування) технічних засобів. Передусім це пов'язано з розвитком цифрових технологій.

Нині доступні такі засоби, як: безпілотні літальні апарати, що дозволяють збирати інформацію про правопорушення, оснащені засобами фіксації і передачі зображень, дозволяють робити високоякісні кольорові фотографії; спеціальне програмне забезпечення, призначене для обробки отриманих зображень; спеціалізоване програмне забезпечення для створення 3D-моделей, ДНК-лабораторії та спеціальні комплекси, що виконують генотипові дослідження; пристрої звуко- та відеозапису. Звичайно, це не весь перелік методів і при-

йомів, що використовуються правоохоронними органами під час оперативно-розшукової діяльності [8, с. 34–37].

Упровадження технічних засобів в ОРД правоохоронних органів відбувається через:

1. Розроблення, упровадження нових технологій та інструментів – це сучасні технології, як-от системи розпізнавання облич і голосу, аналітика великих баз даних тощо, які можуть значно підвищити ефективність оперативно-розшукової діяльності.

2. Навчання співробітників використання нових технічних засобів через організацію регулярних тренінгів і курсів з використання нових технологій, щоб правоохоронці могли ефективно використовувати їх у своїй роботі.

3. Дотримання законодавства й етичних принципів, що проявляється в суворому дотриманні законів і етичних норм під час використання технічних засобів в ОРД, щоб уникнути обмежень або порушень прав і свобод громадян.

4. Збільшення фінансування розвитку технічних засобів і гарантування інформаційної безпеки, для чого держава має виділяти належні ресурси на оновлення та розвиток технічних засобів, а також на забезпечення збору, обробки та зберігання інформації.

Ефективність протидії кримінальним правопорушенням залежить від технічного оснащення правоохоронних органів. Оскільки технології не стоять на місці, а злочинці використовують усе більше нових засобів для реалізації своїх протиправних намірів, необхідно забезпечити правоохоронні органи всіма необхідними сучасними технічними засобами для підвищення ефективності їхньої діяльності [9, с. 55–57].

Аналіз використання технічних засобів у рамках ОРД демонструє значний вплив цих засобів на ефективність виявлення та розслідування кримінальних правопорушень. Технологічне оснащення дозволяє правоохоронним органам оперативно реагувати на злочини, ефективно збирати докази та забезпечувати високий рівень документування правопорушень. Однак разом із технологічним прогресом зростає потреба в забезпеченні законності використання таких засобів та захисті прав і свобод громадян [4].

Використання технічних засобів в ОРД має свої позитивні і негативні риси. Важливо дотримуватися балансу суспільних інтересів у протидії кримінальним правопорушенням і тимчасовому обмеженні прав громадян під час використання технічних засобів. Насамперед необхідно, щоб діяльність правоохоронних органів зі здійснення ОРД повністю відповідала законодавству, щоб була гарантована безпека під час оброблення отриманої інформації та здійснення ОРД, щоб було належне фінансування з боку держави. Тільки за таких умов можна говорити про ефективну протидію злочинності [10, с. 55–58].

З урахуванням розуміння техніки як «сукупності речей, створених та використовуваних людиною на основі цілеспрямованого використання матеріалів, законів і процесів природи, що виступає матеріальними засобами доцільної людської діяльності», а також зосереджуючись на низці ознак, опосередковано встановлених у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» щодо поняття «технічні засоби», можемо запропонувати таке визначення: технічні засоби – це сукупність технічних пристроїв, речовин, цифрових носіїв інформації та програм, обмежених в обігу, призначених для протидії кримінальним правопорушенням силами й засобами оперативно-розшукової діяльності.

Отже, використання оперативних і оперативно-технічних засобів є невід’ємною частиною діяльності підрозділів, уповноважених на проведення оперативно-розшукової діяльності. Інформація, отримана в результаті використання оперативного обладнання, є таємною. Тому працівники оперативних підрозділів, які використовують таку інформацію, повинні суворо дотримуватися правил поведінки з таємними документами та не допускати розголошення джерел оперативної інформації [11].

Висновки. Оперативно-розшукова діяльність є невід’ємним складником системи протидії кримінальним правопорушенням. Використання технічних засобів у протидії кримінальним правопорушенням є важливим елементом цієї системи. Для ефективного та безпечного використання засобів ОРД необхідно дотримуватися законодавства й етичних принципів, навчати працівників використання нових технологій,

створювати якісну інфраструктуру та дотримуватись інформаційної безпеки.

Аналіз використання засобів ОРД демонструє значний їхній вплив на ефективність виявлення та розслідування кримінальних правопорушень. Технічне оснащення дозволяє правоохоронним органам оперативно реагувати на злочини, ефективно збирати докази та забезпечувати високий рівень документування правопорушень. Однак разом з технологічним прогресом зростає потреба в забезпеченні законності використання таких засобів і захисті прав і свобод громадян.

Розвиток системи протидії кримінальним правопорушенням силами й засобами ОРД має базуватись на принципах законності, дотримання прав людини, міжвідомчої взаємодії та сучасних технологічних підходах. Подальше вдосконалення ОРД потребує системного оновлення законодавства та підвищення професійного рівня кадрів.

Список використаних джерел

1. Бандурка О. М. Оперативно-розшукова діяльність : підручник. Ч. 1. Харків: Видавництво Нац. університет внутр. справ, 2002. 336 с.
2. Погорельський М. А. Функціональне призначення оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі : монографія. Харків : Арсіс ЛТД, 2007. 576 с.
3. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 р. № 2135–XII. *Вебпортал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> (дата звернення: 20.11.2025).
4. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651–VI. *Вебпортал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 20.11.2025).
5. Волобоєв А. О., Габорець О. А. Оперативно-розшукова характеристика шахрайств, учинених в кіберпросторі: кримінально-правовий аспект. *Наукові перспективи «Актуальні питання в сучасній науці»*. Серія «Право». Київ, 2023. Вип. № 12 (18). С. 468–479. DOI: 10.52058/2786-6300-2023-12(18)-468-479
6. Лобойко Л. М. Реформування кримінально-процесуального законодавства у частині регламентації окремих питань доказування. *Часопис Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Право». 2011. № 2 (4). URL: <https://lj.oa.edu.ua/articles/2011/n2/11lmopd.pdf>
7. Пекарський С. П. Основи оперативно-розшукової діяльності : навчальний посібник. Київ : Дакор, 2022. 160 с.
8. Основи детективної та оперативно-розшукової діяльності : навчально-методичний посібник / Л. І. Аркуша та ін. ; НУ «ОЮА». 2-ге вид. Одеса : Фенікс, 2023. 97 с.
9. Оперативно-розшукова діяльність : навчальний посібник / С. В. Албул та ін. ; за заг. ред. С. В. Албула. Одеса : ОДУВС, 2023. 375 с.
10. Подобний О. О. Оперативно-розшукова діяльність у виявленні та розслідуванні злочинів: теорія, історія і сучасна практика : навчально-методичний посібник. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 258 с.
11. Лунгол О. М., Габорець О. А. Інноваційні методи та цифрові технології в оперативно-розшуковій діяльності. *Актуальні питання в сучасній науці*. 2023. № 11 (17). С. 602–615. DOI: 10.52058/3041-1793-2025-11(16)-95-104

References

1. Bandurka, O. M. (2002). *Operativno-rozshukova diialnist. Chastyna 1* [Operational and investigative activity. Part 1]. Kharkiv: Vydavnytstvo Natsionalnoho universytetu vntrishnikh sprav [in Ukrainian].
2. Pohoretskyi, M. A. (2007). *Funktsionalne pryznachennia operativno-rozshukovoi diialnosti u kryminalnomu protsesi* [Functional purpose of operational and investigative activity in criminal proceedings]. Kharkiv: Arsis LTD [in Ukrainian].
3. Pro operativno-rozshukovu diialnist [On operational and investigative activity]. (1992, February 18). *Zakon Ukrainy* № 2135–XII. Retrived from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12> [in Ukrainian].
4. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy [Criminal Procedure Code of Ukraine]. (2012, April 13). *Zakon Ukrainy* № 4651–VI. Retrived from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> [in Ukrainian].
5. Voloboiev, A. O., & Haborets, O. A. (2023). Operativno-rozshukova kharakterystyka shakhraistv, uchynenykh v kiberprostori: Kryminalno-pravovyi aspekt [Operational and investigative characteristics of fraud committed in cyberspace: Criminal law aspect]. *Naukovi perspektivy: Aktualni pytannia u suchasni nauki. Seriiia "Pravo"*, 12 (18), 468–479. [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-12\(18\)-468-479](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-12(18)-468-479) [in Ukrainian].
6. Loboiko, L. M. (2011). Reformuvannia kryminalno-protsesualnoho zakonodavstva u chastyni rehlementatsii okremykh pytan dokazuvannia [Reforming criminal procedural legislation in the regulation of certain issues of evidence]. *Chasopys Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia"*. *Seriia "Pravo"*, 2 (4). Retrived from <https://lj.oa.edu.ua/articles/2011/n2/11lmopd.pdf> [in Ukrainian].
7. Pekarskyi, S. P. (2022). *Osnovy operativno-rozshukovoi diialnosti* [Fundamentals of operational and investigative activity]. Kyiv: Dakor [in Ukrainian].
8. Arkusha, L. I., Pozhar, V. H., Stoianov, M. M., & Shylin, D. V. (2023). *Osnovy detektyvnoi ta operativno-rozshukovoi diialnosti* [Fundamentals of detective and operational investigative activity] (2nd ed.). Odessa: Feniks [in Ukrainian].
9. Albul, S. V., Yehorov, S. O., Poliakov, Ye. V., & Shchurat, T. H. (2023). *Operativno-rozshukova diialnist* [Operational and investigative activity]. Odessa: ODUVS [in Ukrainian].

10. Podobnyi, O. O. (2021). Operatyvno-rozshukova diialnist u vyivlenni ta rozsliduvanni zlochyniv: Teoriia, istoriia i suchasna praktyka [Operational and investigative activity in detection and investigation of crimes: Theory, history and modern practice]. Odesa: Helvetyka [in Ukrainian].

11. Lunhol, O. M., & Haborets, O. A. (2023). Innovatsiini metody ta tsyfrovi tekhnolohii v operatyvno-rozshukovii diialnosti [Innovative methods and digital technologies in operational and investigative activity]. *Aktualni pytannia u suchasni nauksi*, 11 (17), 602–615. [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-11\(16\)-95-104](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-11(16)-95-104) [in Ukrainian].

Zelenskyi Serhii,

Candidate of Law, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of Operational and Investigative Activities

and Information Security of the Educational and Scientific Institute for Training Specialists for Criminal Police Units named after E.O. Didorenko

(Donetsk State University of Internal Affairs, Kropyvnytskyi)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0945-4485>

**TECHNICAL MEANS OF OPERATIONAL AND INVESTIGATIVE ACTIVITIES
IN THE ASPECT OF COMBATING CRIMINAL OFFENSES**

The article examines the essence, legal nature and main directions of combating criminal offenses by technical means of operational and investigative activities. The current legislation of Ukraine regulating the activities of operational units is analyzed, problems of the practice of using technical means of operational and investigative activities are outlined and directions for its improvement are proposed. Attention is focused on the importance of legal regulation of the use of technical means in combating criminal offenses in order to ensure the security of the individual, society and the state.

The work emphasizes that technical means of ORD are conditionally divided into several groups. It is shown that failure to comply with the requirements of the legislation when using technical means can lead not only to the recognition of the collected evidence as inadmissible, but also to a violation of the principles of the rule of law and the effectiveness of law enforcement agencies.

The analysis shows that the use of modern technical means allows obtaining information that would be inaccessible without such tools or require significantly more time and resources.

The need for further modernization of the technical base of law enforcement agencies, the development of national technologies for ORD and staff training is also substantiated. It is emphasized that the protection of information obtained by technical means, its preservation, proper access control, as well as compliance with standards when working with operational databases and analytical systems are of particular importance. The article concludes that technical means of ORD are a necessary element of the modern criminal justice system, and their effective use requires proper legal support, institutional coordination, and technological development.

Key words: operational and investigative activities, technical means, criminal offense, combating crime, criminal process, operational units.

Надіслано до редколегії 24.11.2025
Рекомендовано до публікації 19.12.2025
Опубліковано 29.12.2025